

Utredning flytt av Remonthagens verksamheter till sjukhuset

Beskrivning av Remonthagens verksamheter

På Östersunds Rehabcentrum, Remonthagen ligger Reumatologenheten, Smärtenheten, Öppenvårdsrehabiliteringen, och Rehabiliteringsavdelningen. Neurologen har MS- och Parkinsonmottagning i lokalerna två dagar per vecka. Verksamheten bedrivs genom individuella besök, teambesök och gruppverksamhet där yrkeskategorierna arbetar teambaserat kring patienterna. Stora delar av lokalerna är gemensamma och delas framför allt av paramedicinare. Bassängen och träningshallarna hyrs även ut till patientföreningar dagligen de tider lokalerna inte nyttjas av verksamheten. Vilket innebär friskvård istället för sjukvård. Att Rehabverksamhet är belägen utanför sjukhusområdet med närhet till naturen är positivt för rehabprocessen och minskar risken för hospitalisering.

Patientfakta

Tabell 1. Reumatologenheten-2018

Antal patienter	Antal besök Ny/Åb	Antal sjukvårdande behandlingar
1 808	11 564	4 162

Tabell 2. Smärtenheten-2018

Antal patienter	Antal besök Ny/Åb	Antal sjukvårdande behandlingar
409	2 167	1 297

Tabell 3. Rehabilitering slutenvård-2018

Antal patienter	Antal inskrivna	Vård dagar	Medelvårdtid	Beläggning	Antal sängplatser
191	209	5 750	29,5	79,5%	22

Tabell 4. Rehabilitering öppenvård-2018

Antal patienter	Antal besök	Antal sjukvårdande behandlingar	Antal besök bad	Antal patienter bad
858	9 554	5 507	3 064	235

Personal och Lokalbehov

Gemensamma lokaler

De gemensamma lokalerna nyttjas av alla fyra verksamheter på Remonthagen samt av patientföreningar. Det finns behov av enskilda utrymmen där patienter med kognitiva nedsättningar kan träna och det är också viktigt att utrymmena är stora nog för att rymma rullstolar, personliga assistenter mm.

Tabell 5. Behov av gemensamma lokaler utifrån dagens verksamhet

Lokal	Antal rum		Kommentar
Café	1		
Konferensrum	6		
Reception	1		
Väntrum	1		
Förråd	Flertal		Förutom ordinarie förrådsyta behövs förvaring av större utrustning såsom tippbrädor och träningsmaterial.
Bibliotek	1		
Sällskapsrum	1		
Personalmatsal	7		
Omlädningsrum personal	1		
Omlädningsrum patienter dam/herr	2		
Övernattningsrum/dagvila, patient	5 Rum 11 sängar		För öppenvård rehab/smärt/reumatologi
Studentarbetsplatser	1 För alla yrkesgrupper		Behov av flera
Arbetsterapeuter			
Träningskök	2		
Ortosrum	1		
Handträningsrum	1		
Rullstolsrum	1		
Aktivitetslandskap	1		
Kognitionsrum	1		
Träningssovrums	1		
Träningstoalett	1		
Materialrum/hjälpmiddelsrum	1		
Britsrum	1		
Snickeri	1		
Tvättstuga	1		
Vardagsrum	1		
Fysioterapeuter/Sjukgymnaster			
Träningshall, stor	1		Med plats för träningsutrustning
Träningshall, liten	1		

Britsrum	1		
Undersökningsrum	4		
Rehabiliteringsbassäng	1		
Trapp för träning	1		
Gymnastiksal	1		Fri golvyta med plats för grupp gymnastik med 10 deltagare
Medicintekniskt förråd	1		Med bl Laser, EKG-apparat
Logoped			
Rum för FUS-undersökning	1		Finns i öppenvårdens lokaler
Psykologer			
Testrum	1		
Kuratorer			
Samtalsrum	1		

Reumatologimottagningen

Reumatologimottagningen är en specialistklinik för utredning, vård och behandling av patienter med säkerställd eller misstänkt reumatisk inflammatorisk sjukdom.

Här arbetar sju olika yrkeskategorier i team för att förbättra livet för länets invånare med ledsjukdomar. Det är läkare, sjuksköterskor, sjukgymnaster, arbetsterapeuter, kurator, biomedicinska analytiker samt medicinska sekreterare

Tabell 6. Personal och behov av lokaler för Reumatologienheten

Yrkeskategori	Antal	Antal rum	Kommentar
Medicinska sekreterare	5	1 enkelrum och 2 dubbelrum	
Sjuksköterskor	4	2 undersökningsrum 2 telefonrum	
Biomedicinsk analytiker	1	Provtagningsrum Analysrum	
Läkare	6	7-8 undersökningsrum 4 exp	
Sjukgymnaster	2	1 exp	
Arbetsterapeuter	1	1 exp	
Kurator	1	1 exp	
Assistent	1	Enkelrum	Delas med smärt
Chef	1	Enkelrum	Med möjlighet till enskilda samtal. Delas med smärt
Behandlingsrum			
Infusionsrum	3 sängar	1	Mathantering utförs

	2 vilstolar	1 patienttoalett	
Medicinrum	1		

Smärtenheten

På Smärtenheten bedöms och behandlas patienter över 18 år som har långvarig godartad smärta. Inom verksamheten finns dels en Smärtmottagning dels en Smärtrehabilitering. Smärtmottagningen arbetar i huvudsak med medicinska åtgärder mot smärta i syfte att öka funktion och livskvalitet. Smärtrehabiliteringen erbjuder KBT-baserat behandlingsprogram i syfte att uppnå beteendeförändring/funktionsstödjande strategier för ökad livskvalitet. Det utförs även Arbetsförmågebedömningar på uppdrag av försäkringskassan.

Tabell 7. Personal och behov av lokaler för smärtenheten

Yrkeskategori	Antal	Antal rum	Kommentar
Medicinska sekreterare	1	1 exp	
Sjuksköterskor	2	1 exp 2 undersökningsrum	
Läkare	2-3	2 exp 2-3 undersökningsrum	
Sjukgymnaster	2	2 exp	
Arbetsterapeuter	1	1 exp	
Kurator	1	1 exp	
Psykolog	2	2 exp	enkelrum med möjlighet till behandling på rummet
Assistenter	1		Delas med reumatologen
Chef	1		Delas med reumatologen
Totalt	8		

Öppenvård rehabilitering

Enheten ansvarar för att fullgöra Regionens sjukvårdsuppdrag för Jämtlands län avseende; medicinsk behandling och rehabilitering inom stroke/hjärnskade- och ortopedisk/neurologisk rehabilitering. Verksamheten bedrivs genom en öppenvårdsmottagning med individuella besök, teambesök och gruppverksamhet där yrkeskategorierna arbetar teambaserat kring patienterna. Patienterna har möjlighet till vila under dagen eller att övernatta i ett rum på patienthotellet beläget i samma hus. Att

patienterna kan övernatta möjliggör intensiv rehabilitering även för de patienter som har långt att resa. Insatserna är personcentrerade utifrån patientens behov.

Tabell 8. Personal och behov av lokaler för Öppenvårdsrehabiliteringen

Yrkeskategori	Antal	Antal rum	Kommentar
Läkare	3	2 exp 3 undersökningsrum	
Medicinska sekreterare	2	2 exp	Resurser samordnas med slutenvården
Logoped	2	2 exp	Logopedresurs samordnas med slutenvården. Enkelrum med möjlighet till behandling på rummet
Neuropsykologer	4-5	5 exp	Neuropsykologresurs samordnas med slutenvården. Enkelrum med möjlighet till behandling på rummet
Sjukgymnaster	4	3 exp	
Arbetsterapeuter	4	2 exp	
Kurator	2	2 exp	Kuratorsresurs samordnas med slutenvården.
Sjuksköterska/koordinator	1	1 exp	Enkelrum med möjlighet till behandling på rummet
Assistent	1		Delas med rehabavdelningen
Chef	1	1 enkelrum	Med möjlighet till enskilda samtal
Totalt	13		

Rehabiliteringsavdelningen

Enheten ansvarar för att fullgöra Regionens sjukvårdsuppdrag för Jämtlands län avseende; Rehabilitering av främst patienter med stroke- och hjärnskada samt neurologiska sjukdomar och ortopedisk skada. Avdelning har 22 ordinarie vårdplatser fördelade på två team varav 4 platser är reserverade för återkommande träningsperioder framför allt för kroniskt sjuka patienter tex MS och Parkinson.

Tabell 9. Personal och behov av lokaler för Rehabiliteringsavdelningen

Yrkeskategori	Antal	Antal rum	Kommentar
Läkare	3	2 exp	
Sjuksköterskor	12	2 exp	
Undersköterskor	14	2 exp	
Arbetsterapeuter	5	3 exp	
Sjukgymnaster	5	3 exp	

Kurator	1	1 exp	
Logoped	2	2 exp	Logoped samordnas med slutenvården. Enkelrum med möjlighet till behandling på rummet
Neuropsykolog	1		Neuropsykologresurs samordnas med öppenvården
Sekreterare	2	1 exp	Resurser samordnas med öppenvården
Rehabassistenter	3	1 exp	Resurser samordnas med öppenvården. Där en arbetar med bassängverksamhet
Köksbiträden	3	1 exp	Varav en i Caféet
Assistent	1	1 enkelrum	Delas med öppenvården
Chef	1	1 enkelrum	Med möjlighet till enskilda samtal
Patientlokaler		Antal rum	Kommentar
Patientrum		16	
Patienttoalett		16	
Matsal		2 (den stora matsalen är utanför avdelningen)	De patienter som inte kan sitta i den *stora matsalen pga kognitiva problem och hjärntrötthet placeras i den mindre matsalen
Allrum		2	
Övriga lokaler		Antal rum	Kommentar
Läkarexp		1	
Linnéförråd		1	
Ren utrustning		2	
Tvättstuga		1	
Medicinrum		1	
Hjälpmedelsförråd		1	
Rullstolsförråd		1	
Sköljrum		1	
Personaltoalett		2	
Duschrum		1	Utrymme för duschbår

Fördelar och nackdelar med en flytt av verksamheterna till sjukhuset

Fördelar	Risker
Bemanning och kompetens – samordning/samarbete om rehabavdelningen ligger i direkt anslutning till strokeenheten där 50% av patienterna kommer ifrån	Risk att yrkeskategorier splittras upp på olika enheter. Spetskompetens förloras. Risk att personalen ska täcka i akutsjukvården
Rehabilitering kan påbörjas snabbare för mer svårt sjuka patienter	Att vpl riskeras att beläggas av akutsjukvårdens patienter och rehabpatienter trängs undan
Minskade sjukresekostnader mellan sjukhuset och Remonthagen	
Närhet till läkare dygnet runt	Ökat uppdrag för medicinläkare
Kostnadsminskning gällande café, lab	Ökat uppdrag för lab på sjukhuset
	Samordning av rehablokaler för Reuma, Smärt och Rehab ej möjligt på sjukhuset.
	Ett särande på paramedicinsk personals arbetslokaler från övrig mottagningsverksamhet riskerar att klart försämra team-samarbetet som idag är mycket välfungerande.
	Gällande utnyttjande av träningshall och gymnastiksal skulle en samordning med befintliga lokaler på sjukhuset leda till en klar försämring med tanke på dagens placering av befintlig träningshall, eftersom placeringen av ny reumatologimottagning sannolikt inte kommer att finnas i anslutning till denna
	Sjukhuset har en svårtillgänglig utomhusmiljö.
	Omfattande forskning har påvisat att miljön har avgörande betydelse för utfallet vid hjärnskaderehabilitering och risk finns att kvalitén på rehabiliteringen därför försämras.
	Svårighet att tillgodose behovet av ändamålsenliga lokaler. Utrymmeskrävande verksamhet, patienterna behöver ofta stora hjälpmedel, har personliga assistenter mm
	Ej tillgång till rehabiliteringsbassäng på sjukhuset. För patienter som har behov av

	bassängträning blir det ökade sjukresekostnader.
	<p>Patienter med kognitiva nedsättningar kräver lugna, stimulifattiga miljöer för optimal rehabilitering.</p> <p>Hjärnskadepatienter behöver lättöverskådliga lokaler som är lätt att orientera sig i, eftersom många har visuo-spatiala och perceptuella nedsättningar.</p> <p>Risk att detta inte kan tillgodoses på sjukhuset.</p>
Närhet till andra kliniker skulle kunna underlätta medicinska konsultationer	
Färre transporter som post, mathantering, förråd, LM, prover	
	Inga träningsmöjligheter i anslutning till avdelning/mottagning vilket gör att transporter tar tid från personal och patient. Patienternas tillstånd tillåter inte långa pass.
	Tillgängligheten/delaktigheten påverkas negativt då verksamheten inte längre är placerad på markplan.
	Många av de aktuella patienterna vid reumatologienheten, smärtenheten och rehabiliteringsenheten har svårigheter med längre förflyttningar varför behov av parkeringsmöjligheter i nära anslutning till mottagningen är ett måste. Redan idag är det brist på parkeringsplatser vid sjukhuset.
	Farhåga att reumatologienheten som sådan kommer att splittras upp och komma att ingå i respektive yrkesenheter och därmed förloras möjligheten till teamarbete som är grundläggande inom reumatologin.

Ekonomiska beräkningar

Vid en flytt till sjukhuset kan café- och labverksamhet stängas. I tabellerna nedan redovisas kostnader som finns idag och vilka kostnader som blir vid med en flytt till sjukhuset.

Labkostnader

	2017	2018	2019	Kommentar
Reagens+ serviceavtal	84 000 kr	63 000 kr	32 500 kr Jan-aug	I provtagningskostnaderna Remonthagen ingår även kostnader för reagens
Biomedicinsk analytiker	1,75 881 000 kr	1,75 926 000 kr	1,0 547 000 kr	
Provkostnader Remonthagen		Alat+Krea 4700 kr Urat 456 kr Blodstatus 23 000 kr CRP 17 000 kr Total kostnad 45 000 kr		Kostnader för samma prover på kemlab Alat+Krea 49 000 kr Urat 6 320 kr Blodstatus 53 000 kr CRP 23 000 kr Total kostnad 1 320 000 kr

Labkostnader på Remonthagen, inklusive personal och reagens, uppgår till 655 tusen kronor (1,0 BMA+2018 år provvolym och kostnad) vilket kan jämföras med Kemlabs kostnad för samma antal prover som då uppgår till 1 320 tusen kronor.

Kostnader för Caféverksamhet

	2017	2018	Jan -aug 2019
Intäkter	544 000	509 000	257 000
Kostnader	-243 000	-236 000	-95 000
Lönekost 0,75 köksbiträde	-310 000	-316 000	-215 000
Totalt	-9 000	-43 000	-53 000

Lönekostnader för köksbiträdet ska finansieras av intäkter från Caféverksamheten vilket under 2018 och 2019 inte har kunnat göras. En stor del av verksamhetens intäkter kommer från patienter som tränar i Remonthagens bassäng. Bassängen har varit stängd större delen av 2019 vilket påverkat intäkterna.

Sjukresor Remonthagen-Sjukhuset

Taxiresor Remonthagen → Östersunds sjukhus

År	antal	km	kronor
2016	24	49	6 822
2017	29	61	8 297
2018	54	110	16 928

Taxiresor Östersunds sjukhus → Remonthagen

År	antal	km	kronor
2016	272	548	63 598
2017	268	542	62 675
2018	269	593	65 811
Total kostnad 2018			82 739

Total kostnad för sjukresor mellan Remonthagen och sjukhuset uppgår till 82 739 kronor under 2018. Vid flytt till sjukhuset kommer patienter inlagda för rehabilitering behöva åka till Remonthagen för att träna i bassäng. Ansvar för drift av bassängen har inte beaktats i utredningen.

Resultat

På Remonthagen arbetar ungefär 115 medarbetare och de befintliga lokalytorna är ca 7000 kvm. Under 2018 utfördes 10 966 sjukvårdande behandlingar och 209 patienter vårdades inneliggande på avdelningen.

De nuvarande lokalerna är byggda för rehabilitering och har därför ändamålsenliga utrymmen för den verksamhet som bedrivs. Dock nyttjas inte all yta avsedd för vårdplatser som tidigare efter att slutenvårdsplatserna minskat från 44 till 22 de senaste sju åren.

Att Remonthagen ligger utanför sjukhusområdet och dess närhet till olika inomhus- och utomhusmiljöer medger träning i funktion, aktivitet och delaktighet för patienterna samt främjar tillfrisknandet/rehabiliteringen. För patienten blir det en naturlig övergång från akut sjukhusvård till rehabiliterande vård och sedan vidare till öppenvårdsverksamhet, mobila lösningar och till hemmet. Omfattande forskning har påvisat att miljön har avgörande betydelse för utfallet vid hjärnskaderehabilitering. Bäst resultat har påvisats i natursköna miljöer. Det är både viktigt att det är lätt för patienterna att komma ut och exponeras för dagsljus, och att rummen erbjuder en vacker utsikt. Specifikt har till exempel miljön effekter på patienternas förmåga att reglera stress och påverkar också sömnkvaliteten. God sömn är avgörande för framgångsrik rehabilitering. Specialistrehabilitering innebär ibland långa vårdperioder vilket ställer andra krav på lokaler och miljö för patienter och deras anhöriga. Patienter med kognitiva nedsättningar kräver lugna, stimulifattiga miljöer för optimal rehabilitering. Hjärnskadepatienter behöver

lättöverskådliga lokaler som är lätt att orientera sig i, eftersom många har visuo-spatiala och perceptuella nedsättningar.

För att kunna bedriva ett effektivt rehabiliterande arbete för människor som är i behov av specialist rehab behövs bra lokaler, rehabilitering är en lokalkrävande verksamhet. Det behövs gott om utrymme både för patienter och för de hjälpmedel som behöver finnas till hands. Att ha en matsal med plats för rullstolar och rullatorer är viktigt, men även att det finns en matplats för dem som behöver lugn och ro. Det är därför som miljön och lokalerna på Remonthagen är en stor resurs för det uppdrag som verksamheterna har.

Att både rehabiliteringsavdelningen och öppenvårdrehabiliteringen är i samma lokaler har varit en förutsättning senaste året för att kunna bedriva verksamheten pga. bristen på rehabspecialister.

Vid en flytt till sjukhuset kan café- och labverksamhet stängas vilket inte kommer ge någon kostnadsminskning utifrån att omkostnader vid befintligt lab är billigare i egen regi (665 000 kronor). Sjukresekostnader kommer att minska men viss del kvarstår då patienter behöver resa till Remonthagen för bassängträning. Om Remonthagens verksamheter flyttas till sjukhuset behöver lokaler anpassas och dessa kostnader har inte utredningen beaktat. Utredningen visar att det är kostnadseffektivt att tre mottagningar och en avdelning samnyttjar befintliga rehablokaler. Samverkansfördelar gällande godstransporter, andra kliniker och samarbetspartners ses som positiva vid en flytt dock överträffar inte dessa de nackdelar som ses utifrån patienten och ett ekonomiskt perspektiv.

Utifrån de fakta som presenteras i denna utredning och vetskapen om befintliga utrymmen på sjukhuset kan inte någon vinst i en flytt ses. Däremot finns det effektiviseringar att göra inom lokalnyttjandet på Remonthagen som kan möjliggöra inflyttning av ytterligare verksamheter.